

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Denne ukas viktigste	2
<i>Fordeling av pliktarbeid – tid for tilbakemeldinger fra emneansvarlige</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Essentials in English	3
<i>Scientists count but is science countable?</i>	3
Siste nytt fra BIO	3
<i>Vitenskap teller, men kan den telles?</i>	3
<i>Viktig melding om brukerstyr i Nybygget og i HIB 3&4 etasje</i>	3
<i>Hva er rollen til virus i havet?</i>	3
<i>Are Nylund: storfjordviruset dødeleg likevel</i>	4
<i>Are Nylund: borgundfjordtorsk med VHS</i>	4
<i>Bjørn Arild Hatteland og Torstein Solhøy: varmen tar sneglene</i>	4
<i>Royal award!</i>	4
<i>Fish Day at Bergen Museum</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	5
<i>Unik mulighet for deltakelse på forskertokt!</i>	5
<i>2010 designated as International Year of Biodiversity</i>	5
<i>FUGE: Sluttrapportering gjennom seminar</i>	5
<i>Summer school programmes</i>	5
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	5
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
<i>NordForsk PPP PhD programme</i>	6
<i>100 millioner årlig til nye sentre</i>	6
<i>Leiv Eiriksson mobilitetsprogram 2009 (IS-BILAT)</i>	6
<i>Arealbruk i kystsonen - fellesutlysning for AREAL, HAVBRUK og HAVKYST</i>	6
Ukens bilde	6
Ny doktorgrad	6
<i>Ann-Lisbeth Agnalt: Utsettinger av klekkeriprodusert hummer</i>	6
<i>Gyri Teien Haugland: Regulering av cellesyklus</i>	7
Avsluttende mastergradseksamen	8
<i>Gjermund Birkeland: Sammenligning av populasjonsdynamikken til sei sør og nord for 62. breddegrad</i>	8
<i>Elisabeth Eie: Evaluation of genetically modified plant ingredients in fish diets - growth responses and stress responses at the cellular level</i>	8
<i>Kristian Andvord: Activity and space-use in european lobsters from ultrasonic tracking in a marine protected area</i>	8
<i>Monica Favnebø Solberg: Are the life history strategies in salmon lice (Lepeophtheirus salmonis (Krøyer)) affected by seasonal changes in temperature?</i>	8
<i>Håvard Sando: Are there effects of Emiliania huxleyi blooms on the distribution of whales in the Barents Sea?</i>	9
<i>Kirsten Jayne Redmond: Stable isotopes and fatty acids as tracers of the incorporation of salmon feed in blue mussels (Mytilus edulis)</i>	9
Info fra studieseksjonen	9
<i>Søkertall til høsten masteropptak – marinbiologi drastisk ned</i>	9
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	9
<i>Guest lecture by visiting PhD student</i>	9
<i>Gjesteforelesning ved Sarssenteret: Lionel Christiaan</i>	10
<i>Fagseminar om taksonomisk kompetanse i Norge</i>	10

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7803	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

<i>Møteplass marin: sjømat og merkevarebygging</i>	10
<i>International marine conservation congress.....</i>	10
<i>NFR Nordmorådekonferanse.....</i>	11
<i>Extended deadline for 7th International Flatfish Symposium</i>	11
Nye artikler	11
<i>Frede Thingstad, Gunnar Bratbak & Mikal Heldal: fra nanometer til globale prosesser via virus i havet</i>	11
<i>Anders F Opdal & Øyvind Fiksen: hvor bør Barentshavtorsken gyte?</i>	11
<i>Jarl Giske: fordeler å hente fra bibliometri</i>	12
Ny bok	12
<i>Nigel Finn: fiskelarvefysiologi</i>	12
Bok-kapitler	12
<i>Ivar Rønnestad: fordøyelsesfysiologi hos fiskelarver.....</i>	12
<i>Sigurd Stefansson og Lars Ebbesson: smoltifiseringsfysiologi</i>	13

Denne ukas viktigste

Fordeling av pliktarbeid – tid for tilbakemeldinger fra emneansvarlige

I løpet av neste uke vil alle stipendiater og postdoktorer med pliktarbeid få tilsendt en e-post der de blir bedt om å melde tilbake om pliktarbeid for det forgående år, samt å melde inn ønsker for neste år. Tildeling av stipendiater er for neste studieår har samme prioritering som for forrige studieår: Store obligatoriske emner i bachelorgraden har førsteprioritet, deretter emner med mye laboratoriearbeid og feltarbeid. Det betyr ikke at stipendiater/postdoktorer også kan ha plikt på andre emner eller andre aktiviteter, men det er viktig at studieseksjonen får melding om dette i løpet av de neste to ukene og helst så snart som mulig!! Studieseksjonen prøver deretter i samarbeid med Hovedprogramstyret å fordele slik at flest mulig får oppfylt ønske sitt. **HUSK:** Det er for sent å melde tilbake om behov etter at fordelingen er gjort!!!!

Hilsen Eli

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)
Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

2. juni	ESF: 2008 Call for EUROCORES theme proposals	19. aug	FP7 People: Intra-European Fellowships (IEF) International Incoming Fellowships (IIF) International Outgoing Fellowships (IOF)
4. juni	NFR deadline NB kl. 12:00		
1. juli	Ebbe Nielsen Prize	3. sept	Leiv Eiriksson mobility
31. juli	Matsumae International Foundation 2009 Fellowship Announcement		HAVBRUK HAVKYST
1. aug	Nordic Marine Academy		
12. aug	ERA-NET / ERA-NET PLUS Call 2008	Early des	NordForsk Nordic Private Public Partnership (PPP) PhD programme

** for more information check [BIO-web](#) for more deadlines, further details and on-going opportunities as well as [UiB's Department of Research Management](#)

Essentials in English

Scientists count but is science countable?

Jarl has recently written an article that in many ways outlines his leadership philosophy as the leader at BIO. Here is a short quote from the abstract:

Results-based financing within a department should be used carefully. It should follow the setting of a clear research agenda, by the lowest-level leaders, and the organisation of the activity into groups. Only in groups with goals can the full potential of the staff in a department be mobilised to do more and better science.

Read [the article](#) published in *Ethics in Science and Environmental Politics*.

Siste nytt fra BIO

Vitenskap teller, men kan den telles?

Jeg får bare tilstå med det samme: jeg har skrevet en artikkel (synsing, ikke forskning) som lett kan slå tilbake på meg selv. Men gjort er gjort, og alle som vil kan se at jeg ikke strekker til. Dette er likevel — dog i meget komprimert form (som alle som skal publisere vet) — en del av min filosofi for hva jeg holder på med som instituttleder. Velmente korreksjoner mottas med takk.

<http://www.int-res.com/articles/esep2008/8/e008p079.pdf>

Hilsen Jarl Giske

Viktig melding om brukerstyr i Nybygget og i HIB 3&4 etasje

Det er i dag sendt ut en e-post til alle gruppeledere og romansvarlige på BIO for å få innspill til budsjettet for brukerstyr. Det er viktig at dette følges opp av forskningsgruppeledere og andre som er interessert i fremtiden på BIO. Ta kontakt med din gruppeleder eller de som er romansvarlig i gruppen din hvis du vil vite mer eller forsikre deg om at alle ønsker kommer med.

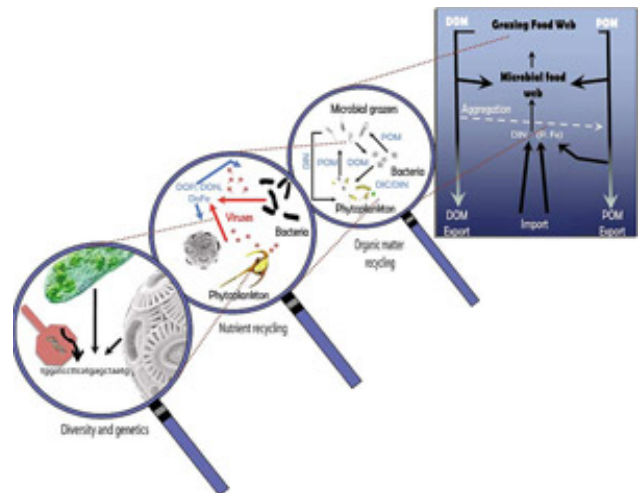
Kopi av e-posten finner du her: [E-post brukerstyr](#)

Excel-filen med oversikt over brukerstyr finner du her: [Brukerstyr Nybygg og HIB](#) (du må være pålogget BIO sin server for at linkene til de interne sidene til å fungere)

Hva er rollen til virus i havet?

Last spring there was a marine virus ecology workshop held at Espesgrend. It combined experimental mesocosm work with seminars about the roles that viruses play in the bio-geo-chemical cycles in the oceans. The experimental work was part of the Scientific Committee on Ocean Research (SCOR), [Marine Virus working group](#)'s activities and the seminar was arranged through the European network of excellence OCEAN Ecosystem ANALYSIS (EUROCEANS). The resulting discussion has been published in the [ISME Journal](#). BIO researchers **Frede Thingstad**, **Gunnar Bratbak**, and **Mikal Heldal**, were involved.

They conclude: "Much in the field of viral ecology remains unknown—indeed, there is still a dispute whether viruses themselves are a life-form or not. Current understanding implies, however, that the effect viruses have on organisms (either directly through infection or indirectly through biogeochemical cycling) makes them the ultimate nanoscale drivers/regulators of life. We foresee that the combined approach of viral ecology, biogeochemical measurements, (meta)genomics and modeling will enable elucidation of the emerging role of viruses"

"Fish Larval Physiology" published!

This invaluable resource for students and researchers has been four years in the making. Among the 38 contributors there were several from BIO including **Ivar Rønnestad**, **Sigurd Steffansson** and

Lars Ebbesson as well as **Nigel Finn**, who was a senior editor and was responsible for creating the concept, designing and leading the entire project. [Les mer ...](#)

Are Nylund: storfjordviruset dødeleg likevel

Vhs-viruset som var funne på Fjordlaks sin aure er dødeleg, men en del av fisken vert frisk att av seg sjølv. Det viser smitteforsøk ved Universitetet i Bergen.

Professor **Are Nylund** og hovudfagsstudent **Henrik Duesund** er ferdige med eit omfattande smitteforsøk med vhs-viruset. Dette viruset utløyste smittealarm i Storfjorden i vinter og førte til at Mattilsynet gjennomførde ei omstridd tvangsslakting av nesten to millionar aurar. Les meir på smp.no

Are Nylund: borgundfjordtorsk med VHS

– Dette er enno eit bevis på at viruset er veldig vanleg i området, seier professor **Are Nylund** til [Sunnmørsposten](#).

I samband med diskusjonen mellom Mattilsynet og Fjordlaks vart det i vinter også tatt prøver frå norsk vårgytande sild. Også her vart det funne vhs-virus.

Det er fleire variantar av viruset i villfisk, og nokre er truleg farlegare for oppdrettsfisk enn andre. Det finst sikkert nokon som går på laks også, seier Are Nylund.

Men dersom viruset er så vanleg. Kvifor er det ikkje påvist i oppdrettsanlegg i sjøen før no? Det kan ha samband med at undersøkningsmetodane har vore for dårlege. Ein har rett og slett ikkje leitt etter dette viruset. Difor kan laks ha døydd av vhs utan at vi veit det. Vi har jo hatt ein del uforklarleg laksedød, seier Are Nylund.

Bjørn Arild Hatteland og Torstein Solhøy: varmen tar sneglene

Mens vi koser oss i varmen, går brunsneglene under jorden. De tåler ikke varmen, og mange stryker med. Snegleforskerne Bjørn Arild Helleland (sier avisa, men vi vet at det er **Bjørn Arild Hatteland** på bildet) og Solveig Haukeland talte i går snegler i Bergen. Vanligvis er det omlag 30 snegler per kvadratmeter. I går var antallet redusert til 8-10.

–Vi har tidligere sett at bestanden reduseres når det er varmt og tørt. Det var blant annet tilfellet i Molde i 2006, sier Helleland.

Han er stipendiat ved Universitetet i Bergen. Solveig Haukeland er seniorforsker i Bioforsk.

Men de to understreker at sneglene ikke er borte. [Les mer ..](#)

Royal award!

Josefin Titelman was awarded a grant from the Swedish fund, "Carl Gustafs 50 årige miljöstiftelse". Here she is shaking hands with the Swedish king.

Fish Day at Bergen Museum

EvoFish and Fisheries Ecology and Aquaculture are participating in Fish Day at Bergen Museum this weekend, Sunday 8 June. BIO participants include **Katja Susanna Enberg**, **David Boukal**, **Ståle Kolbeinson**, **Karin Pittman** and **Audrey Geffen**, among others.

FISKENS DAG
Velkommen til en aktiv dag på Bergen Museum

Foredrag
Cato Bekkevold:
"Etter storfisk i utlandet"
En stor sportsfiskers historier fra fjern og nær
Kl. 13.00 og 15.00

Harald Kryvi:
"Hva er det egentlig inni en fisk?"
Tegning og fortelling om anatomi og andre ting
Kl. 14.00

Omvisning i Hvalsalen for voksne og barn
Og mye mer.....

Fiskelaboratorium
Lær å binde fluer og å kaste med fluestang.
Lær å bruke lupe og å sløye fisk.
Se på ørestein og skjell.
Lær om fisk og insekter.

For de minste
Omvisning i Hvalsalen. Skattejakt i hagen.
Fiskelykke over balustraden. Konkurransse.
Lær hvordan du skal holde et akvarium av Bergen Akvarie Klubb

Siste nytt fra verden rundt oss

Unik mulighet for deltakelse på forskertokt!

IPY Norge, i samarbeid med IPY-forskningsprosjektet COPOL, lanserer en unik toktmulighet for studenter, lærere og andre interesserte sommeren 2008. COPOLs forskningstokt har gjort plass til to deltakere som skal få være med forskere i felt på Svalbard, oppleve forskningsaktiviteten på nært hold – og ikke minst oppleve Arktis.

IPY Norge og COPOL tilbyr to gratis plasser på deler av COPOLs forskningstokt denne sommeren (dette inkluderer reise til og fra Svalbard). Toktdeltakelsen vil ha en tidsramme fra 15.juli - 22.juli, 2008. **Frist for søknad:** 10.juni [Les mer](#)

2010 designated as International Year of Biodiversity

The United Nations has passed a resolution designating 2010 as the International Year of Biodiversity. The designation offers a unique opportunity to showcase activity within the context of Global Biodiversity. While a website for the Year of Biodiversity does not yet exist, more information can be found in UN Resolution 61/203 available by searching [UNBISNET](#) for International Year of Biodiversity.

FUGE: Sluttrapportering gjennom seminar

De første prosjektene i programmet Funksjonell genomforskning ble avsluttet i 2007. Forskningsrådet ba ti av dem formidle resultatene på et seminar. [Les mer](#)

Summer school programmes

	Date	Location	application deadline
04.08-10.08 11.08-17.08	Ikaria Island, Greece	Dendrological Methods Applied to the Rare Terrestrial Ecosystems of Ikaria Island, Greece	now
NMA - Practical and theoretical approaches to general nutrition with emphasis on aquaculture nutrition.	22-29 September, 2008	National Institute of Nutrition and Seafood Research (NIFES), Bergen, Norway	20.06.2008

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
06.06	research Fellow / Analyst , SAHFOS
10.06	HI: Ledig stilling som Postdoktor
10.06	HI: Forsker innen fangstteknologi
10.06	BIO/Senter for geobiologi: Stipendiat i geobiologi
10.06	BIO/: Stipendiat i marin mikrobiologi
13.06	PhD scholarship , Marine Biodiversity, Ecology and Evolution research group, Univ Coll. Dublin
14.06	Senioringeniør ved Dei naturhistoriske samlingane, Bergen Museum
15.06	International Chair in gliders technology
15.06	Bergen Museum: Stipendiat i systematisk zoologi
15.06	Sars-senteret: Stipendiat innan utviklingsbiologi i marine svampar
15.06	Institutt for indremedisin: Stipendiat innan mat, ernæring, knytt til Nordic Center of Excellence
20.06	BIO/Senter for geobiologi: Postdoktor i geomikrobiologi
23.06	international project Executive Officer , Institut Universitaire Européen de la Mer, Brest, France
30.06	PostDoc "Short/medium term effects of Climate Change on Atlantic Salmon", INRA, France
15.07	Sars Centre: Group Leader Positions
20.07	International Chair in ocean dynamics and marine biogeochemistry
14.09	Ass. Professor of Aquatic Animal Health , Dept of Med. & Epid., Sch. of Vet. Med., UC Davis

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

NordForsk PPP PhD programme

NordForsk is launching a [Nordic Private Public Partnership](#) (PPP) PhD programme in June 2008. The aim of the NordForsk PPP PhD programme is to contribute to the opening up of the Nordic Research and Innovation Area, NORIA, by promoting trans-Nordic academia-industry collaboration and knowledge exchange. [See pre-announcement.](#)

100 millioner årlig til nye sentre

Forskningsrådet lyser ut midler til nye forskningscentre for miljøvennlig energi (FME). En betydelig satsing på fornybar energi skal befeste Norges posisjon som energinasjon for framtida. [Les mer](#)

Leiv Eiriksson mobilitetsprogram 2009 (IS-BILAT)

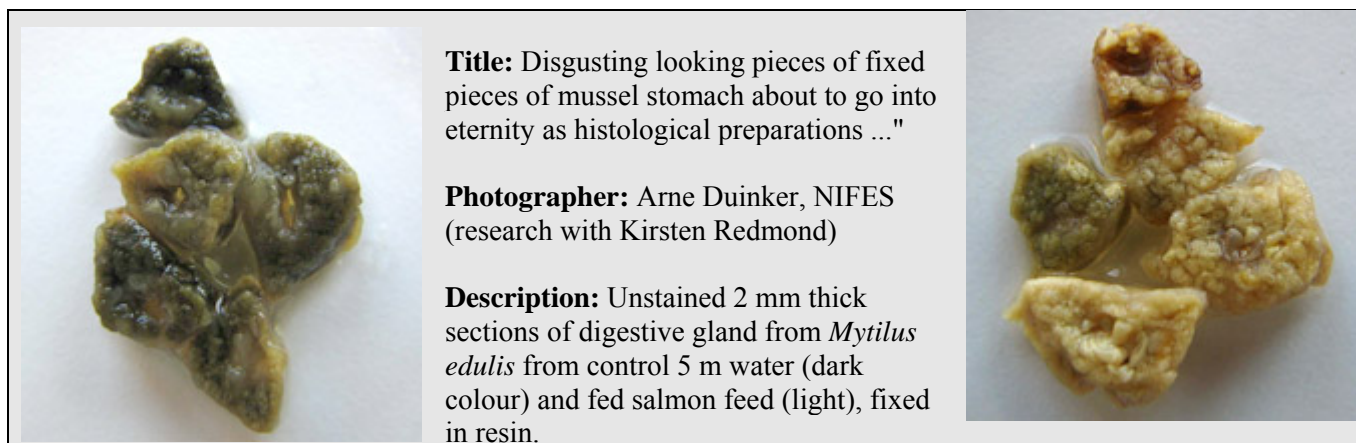
Forskningsrådet tilbyr mobilitetsstipender til norske og nordamerikanske stipendiater og vitenskapelig tilsatte som ønsker et faglig opphold på inntil tolv måneder i henholdsvis USA og Canada eller Norge. **Søknadsfrist 3. september.** [Les mer](#)

Arealbruk i kystsonen - fellesutlysning for AREAL, HAVBRUK og HAVKYST

Arealbruken i kystsonen øker, det er derfor behov for en større integrert forskningssatsing mellom fag innen samfunnsvitenskap, naturvitenskap og teknologi. **Søknadsfrist 3. september.** [Les mer](#)

Ukens bilde

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](#) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Ny doktorgrad

Ann-Lisbeth Agnalt: Utsettinger av klekkerprodusert hummer

Ann-Lisbeth Agnalt disputerer den 13. juni 2008 for dr. scient. graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

"Stock enhancement of European lobster (*Homarus gammarus*) in Norway; Comparisons of reproduction, growth and movement between wild and cultured lobster"

Hummer har tradisjonelt vært en viktig ressurs for kystsamfunnet i mange hundre år. Fangstutbyttet har variert gjennom tidene, men på 1960-tallet ble hummerbestanden kraftig redusert i størrelse og har siden holdt seg på et lavt nivå. Kultivering av hummer, det vil si at klekkerproduserte dyr settes ut i sjøen med formål å øke bestanden, ble fremmet allerede tidlig på 1900-tallet. Merketemeter for å gjenkjenne de utsatte hummerungene fantes derimot ikke, men på midten av 1980-tallet ble egnete

merkemetoder utviklet.

Storskala utsettinger av hummerunger ble gjennomført på Kvitøy i Rogaland fra 1990 til 1994. Totalt ble det satt ut rundt 128 000 hummerunger. De ble merket med et lite metallmerke i foten for å kunne gjenkjennes på et seinere tidspunkt. Formålet med utsettingene var på sikt å øke bestanden av hummer rundt Kvitøy. I tett samarbeid med fiskere ble fangstene fram til 2001 sjekket for gjenlevende av den utsatte hummeren. Doktorgradsarbeidet har vært gjort i tilknytning til dette utsettingsprogrammet.

Det er vist at utsatt hummer overlever til høstbare størrelser. I perioden 1997 til 2000 utgjorde utsatt hummer mer enn 40 % av de kommersielle fangstene. Et stort antall hunnhummer av kultivert opprinnelse var rognbærende, og totalt sett har kultivert hummer bidratt til den total reproduksjonen i området. Et mål med kultivering er bestandsøkning, og i den sammenheng er det viktig at den klekkeriproduserte og utsatte hummeren vokser og ellers er så lik vill hummer som mulig. I avhandlingen er det fokusert på å sammenligne vill og kultivert hummer for vekst, vandring og reproduksjon. Det ble funnet morfologiske forskjeller mellom vill og utsatt hummer. Halebredden var generelt mindre hos kultiverte hummer og klørne var litt lengre. Det ble derimot ikke funnet forskjeller i tilvekst ved skallskifte, vandring, tid for kjønnsmoden, antall egg hunnene produserer eller størrelsen på eggene. Resultatene er viktige for fremtidige kultiveringsprogram, men de har også gitt økt innsikt i generell populasjonsdynamikk hos vill hummer. Det anbefales at videre arbeid med kultivering/havbeite retter innsatsen på produksjonsprosesser for å produsere hummer med kvaliteter så lik vill hummer som mulig.

Personalia:

Ann-Lisbeth Agnalt er født og oppvokst i Sarpsborg. Hun tok sin cand. scient. eksamen i fiskeribiologi ved Universitetet i Bergen i 1989. Etter å ha jobbet flere år for FAO ble hun i 1996 ansatt ved Havforskningsinstituttet i Bergen hvor hun fortsatt arbeider. Doktorgradsarbeidet er utført ved Havforskningsinstituttet i Bergen.

Tidspunkt og sted for disputasen:

13.06.2008, kl. 10:15, Stort Auditorium, rom 2144, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Gyri Teien Haugland: Regulering av cellesyklus

Gyri Teien Haugland disputerer fredag 13. juni for PhD-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

”Regulation of DNA replication in Archaea- Functional analysis of DNA replication initiation proteins in *Thermoplasma acidophilum*”

En ny celle dannes ved at en allerede eksisterende celle deler seg. For at celledelingen skal bli vellykket gjennomgår cellene et fastlagt program, en cellesyklus, som innbefatter kopiering av arvematerialet (DNAet) og andre cellekomponenter før cellen deles i to datterceller. Et kritisk trinn i cellesyklusen er at DNA kopieringsprosessen starter til riktig tidspunkt, og

denne prosessen er derfor nøye regulert.

Det er viktig å forstå hvordan DNA kopieringsprosessen reguleres, for dersom celledeling kommer ut av kontroll, kan det i verste fall føre til kreft i eukaryote organismer (for eksempel menneske). To av komponentene som er involvert i regulering av DNA kopiering, kalles MCM and Cdc6. Medisinske studier har vist at MCM og Cdc6 er lovende biomarkører da disse komponentene er oppregulert i pasienter med visse typer kreft. I eukaryote celledystemer er det veldig mange komponenter som er involvert i reguleringsprosessen og det kan derfor være nyttig å ha et mindre komplekst modellsystem.

De såkalte arkene (Archaea) er en fascinerende gruppe mikroorganismer som ofte trives i ekstreme miljøer med hensyn til temperatur, pH, salt og trykk. De har en unik blanding av egenskaper fra bakterier og eukaryote celler; de ser ut som små bakterier, men komponentene som er involvert i DNA

kopiering er liknende til de i eukaryote. Fordelen med arkene er imidlertid at det er færre komponenter som deltar i ulike prosesser enn i eukaryote.

Hauglands arbeid har vært å studere regulering av DNA kopiering i arken Thermoplasma. Hun har karakterisert de ulike komponentene som er involvert (MCM og Cdc6) og sett på hvordan disse påvirker hverandre. Resultatene viser at MCM fra Thermoplasma oppfører seg likt til MCM i eukaryote organismer. I tillegg har hun funnet at reguleringen er helt annerledes i Thermoplasma enn andre arker, og er liknende til den i eukaryote celler. Hauglands arbeid er et viktig bidrag til å øke forståelsen av hvordan DNA kopieringsprosessen er regulert og viser at Thermoplasma kan være et lovende modellsystem for å studere regulering av DNA kopiering i eukaryote celler.

Personalia:

Gyri Teien Haugland er født i 1977 i Seoul, Sør-Korea, men er oppvokst i Bergen. Hun begynte å studere ved Universitetet i Bergen (UiB) i 1996 og fullførte sin Cand.Scient ved UiB i 2002.

Doktorgradsarbeidet ble påbegynt i 2003 ved Institutt for Biologi, UiB, under veiledning av Professor Nils-Kåre Birkeland, og med to opphold ved CARB, USA hos professor Zvi Kelman.

Tidspunkt og sted for disputasen:

13.06.2008, kl. 10:15, Auditorium 101 i Jahnebakken 5

Avsluttende mastergradseksamen

Gjermund Birkeland: Sammenligning av populasjonsdynamikken til sei sør og nord for 62. breddegrad

Gjermund Birkeland holder mandag 9. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Fiskeribiologi og forvaltning.

Tittel på oppgaven: Sammenligning av populasjonsdynamikken til sei sør og nord for 62. breddegrad

Veileder: Arne Johannessen, Are Salthaug. Sensor: Tore Jakobsen. Bisitter: Øyvind Fiksen

Tid og Sted: mandag 9. juni kl. 12:15, Seminarrom 328C1, Høyteknologisenteret

Alle interesserte velkommen!

Elisabeth Eie: Evaluation of genetically modified plant ingredients in fish diets - growth responses and stress responses at the cellular level

Elisabeth Eie holder torsdag 12. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Ernæring.

Tittel på oppgaven: Evaluation of genetically modified plant ingredients in fish diets - growth responses and stress responses at the cellular level

Veiledere: Monica Sanden, Gro Ingunn Hemre, NIFES, Sensor: Terje Tråvik, GenØk, Tromsø.

Bisitter: Ragnar Nortvedt

Tid og Sted: Torsdag 12. juni 11:15, Sildetønnen NIFES. Alle interesserte velkommen!

Kristian Andvord: Activity and space-use in european lobsters from ultrasonic tracking in a marine protected area

Kristian Andvord holder torsdag 12. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Marinbiologi – akvatisk økologi.

Tittel på oppgaven: Activity and space-use in european lobsters from ultrasonic tracking in a marine protected area

Veileder: Øyvind Fiksen. Sensor: Astrid K. Woll, Møreforskning i Ålesund.

Bisitter: Christoffer Schander

Tid og Sted: Torsdag 12. juni kl. 13:15, Seminarrom 328C1. Alle interesserte velkommen!

Monica Favnebøe Solberg: Are the life history strategies in salmon lice (Lepeophtheirus salmonis (Krøyer)) affected by seasonal changes in temperature?

Monica Favnebøe Solberg holder fredag 13. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Are the life history strategies in salmon lice (*Lepeophtheirus salmonis* (Krøyer)) affected by seasonal changes in temperature?

Veileder: Arne Skorping. Sensor: Odd Jacobsen, Høgskolen i Bergen. Bisitter: Jon Vidar Helvik

Tid og Sted: Fredag 13. juni kl. 10:15 i Aud. 4, Realfagbygget. Alle interesserte velkommen!

Håvard Sando: Are there effects of *Emiliana huxleyi* blooms on the distribution of whales in the Barents Sea?

Håvard Sando holder fredag 13. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i

Marinbiologi – marin biodiversitet

Tittel på oppgaven: Are there effects of *Emiliana huxleyi* blooms on the distribution of whales in the Barents Sea?

Veileder: Jorun Egge. Sensor: Nils Øien, HI. Bisitter: Audrey Geffen.

Tid og Sted: Fredag 13. juni kl. 12:15, Seminarrom 328C1, HIB. Alle interesserte velkommen!

Kirsten Jayne Redmond: Stable isotopes and fatty acids as tracers of the incorporation of salmon feed in blue mussels (*Mytilus edulis*)

Kirsten Jayne Redmond holder fredag 13. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Havbruksbiologi.

Tittel på oppgaven: Stable isotopes and fatty acids as tracers of the incorporation of salmon feed in blue mussels (*Mytilus edulis*)

Veileder: Thorolf Magnesen. Sensor: Kjell Inge Reitan (Møreforskning).

Bisitter: Christoffer Schander

Tid og Sted: Fredag 13. juni kl. 14:15, Seminarrom 328C1, HIB. Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Søkertall til høsten masteropptak – marinbiologi drastisk ned

Som forventet gikk søkertallene til master ned i år i forhold til i fjor. Det kommer av mindre biologikull som startet for tre år siden, en trend som er den samme over hele landet. Dette er effekten av at det høsten 2005 ble tatt opp et betydelig mindre antall bachelorstudenter en forgående år. Økningen i søkertall til bachelorgrad denne høsten vil vi først kunne få effekt av om tre år, og da må vi ta godt vare på de studentene som begynner i høst slik at flest mulig blir hos oss!

Søkertall for master H08 er som følger:

Celle og utviklingsbiologi:	1
Biodiversitet, evolusjon og økologi:	11
Mikrobiologi:	7
Fiskeribiologi- og forvaltning:	2
Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett:	3
Ernæring – Kvalitet og foredling av sjømat:	3
Havbruksbiologi:	7
Marinbiologi Akvatisk økologi:	1
Marinbiologi: Marin biodiversitet:	3

NB! Dette er bare søkertall, nå må vi sjekke hvor mange som er kvalifiserte. Opptaksbrev går ut i månedsskifte juni/juli.

I tillegg har 12 egenfinansierte studenter fra hele verden fått tilbud om opptak, hvor mange av disse som har sagt ja har vi ikke oversikt over enda. Disse fordeler seg jevnt utover masterretningene.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Guest lecture by visiting PhD student

The Marine Biodiversity Research Group is welcoming a visiting PhD student from Ghent University (Belgium) for 3 weeks. Julie Reveillaud will give the following talk on Tuesday 10th of June in the seminar room, 328 C1, HIB 14:00.

"Hidden Genetic Diversity of sponges associated with cold-water coral ecosystems along the European margins"

Gjesteforelesning ved Sarsenteret: Lionel Christiaen

Friday 13. June at 13:30 MBI seminar room

Dr. **Lionel Christiaen**, Dept of Molecular & Cell Biology, University of California Berkeley

"The transcription/migration interface in the heart precursors of *Ciona intestinalis*"

Host: Daniel Chourrout. <http://www.sars.no/seminars/>

Fagseminar om taksonomisk kompetanse i Norge

Seksjon for naturhistorie, Norges museumsforbund, inviterer til Fagseminar:

taksonomisk kompetanse i Norge. Nåværende Kunnskapsnivå, myndighetenes behov og fremtiden

i Trondheim 20. juni 2008, Kl. 09:00 – 17:30. Sted: Suhmhuset. [Les mer..](#)

Møteplass marin: sjømat og merkevarebygging

MØTEPLOSS MARIN Inviterer til åpent informasjons- og debattmøte om:

SJØMAT OG MERKEVAREBYGGING. Markedsorientering - produksjonsorientering

Tid: Mandag 16. juni kl 1800-2100

Sted: Grand Selskapslokaler i Bergen, Festsalen. Nedre Ole Bulls Plass

Møteleder: Alexandra Krage Angell, Norsk Sjømatsenter, prosjektleder Smak av kysten

Foredragsholderne:

Eric Saudan, adm. dir. Bellevue Restauranter

Lars Petter Swensen, Brand Manager Tine BA

Sverre Søråa, adm. dir. Coast Seafood

Rolv Haugarvoll, daglig leder Lingalaks AS

Inger Beate Pettersen, forsker Samfunns- og Næringslivsforskning AS

Hallvard Ween, initiativtaker til Fagforum for Mat og Drikke AS i Stavanger

Foredragene:

- Smak av kysten som redskap for Bellevue Restauranternes satsing på sjømat
- Salma – en merkevars reise fra Bømlo via Bagatelle til Bocuse
- Nisjer kontra volum, økologisk og organisk – hva kreves og hvor går veien?
- Overlevelsestrategi for lokal lakseprodusent i et globalt marked – før og nå
- Tettere markedskontakt for SMB'er? Muligheter og barrierer
- Matfylket Rogaland – strategisk satsning bak Måltidets Hus og NCE-Culinology

Spørsmålene er mange – får vi svarene?

- Gir merkevarer innen sjømat merverdi, og hvem nyter godt av den?
- Er norsk laks og sjømat tilstrekkelig merkevare?
- Noe for de store, men ikke for de små?
- Hva er så galt med produksjonsorientering?
- Forutsetter merkevarebygging at andre gjør produksjons- og volumjobben?
- Kan du være både merkevarebygger og volumprodusent?

FRI ENTRÉ - men påmelding

Påmelding kan skje direkte via hjemmesiden til Bergen Næringsråd: [Påmelding - Bergen](#)

[Næringsråd](#). **Påmeldingsfrist fredag 13. juni kl 1400**

International marine conservation congress

The Marine Section of the Society for Conservation Biology will be hosting its first stand-alone meeting, the International Marine Conservation Congress (IMCC), from 20-24 May 2009 at George Mason University near Washington D.C. [More information](#).

NFR Nordområdekongress

NFR holder en Nordområdekongress som avvikles i Kirkenes 26.-27. november. NFR holder på å sette sammen programmet akkurat nå og de tar gjerne forslag på innlegg. Tema er "Globale utfordringer i Nord og behov for forskningssamarbeid" (se kunngjøringen fra NFR under). Dette gjelder alle disipliner og faglige temaer. Dersom noen kunne tenke seg å holde et innlegg, gi [Beatriz Balino](#) beskjed snarest så meddeler hun det til NFR

Extended deadline for 7th International Flatfish Symposium

The scientific and organizing committee of the 7th International Flatfish Symposium to be held in Sesimbra, Portugal, from November 2nd to 7th, 2008, informs that at this moment we already have a rich and diverse panel of communications and due to the high level of interest shown the deadline for abstract submission has been extended until June 15th.

Further information regarding submission of abstracts for oral and poster presentations, theme sessions, workshops, registration and other important dates can be found on the [symposium website](#).

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her? Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format, helst ikke pdf av hele artikkelen!) til Jarl så snart du har sidetall.

Frede Thingstad, Gunnar Bratbak & Mikal Heldal: fra nanometer til globale prosesser via virus i havet

Brussaard Corina P D, Steven W Wilhelm, Frede Thingstad, Markus G Weinbauer, Gunnar Bratbak, Mikal Heldal, Susan A Kimmance, Mathias Middelboe, Keizo Nagasaki, John H Paul, Declan C Schroeder, Curtis A Suttle, Dolores Vaqué and K Eric Wommack 2008. Global-scale processes with a nanoscale drive: the role of marine viruses. ISME J 2: 575-578

ABSTRACT: Viruses, the smallest and most numerous of all biotic agents, represent the planet's largest pool of genetic diversity. The sheer abundance of oceanic viruses results in B1029 viral infections per day, causing the release of 108–109 tonnes of carbon per day from the biological pool (Suttle, 2007). Still, how and to what extent virus-mediated nanoscale processes are linked to global-scale biodiversity and biogeochemistry is poorly defined.

Recently, two international panels—the EUROpean network of excellence for OCEan Ecosystem ANalysis (EUR-OCEANS) Marine Virus Workshop and the Scientific Committee for Oceanographic Research working group on marine viruses (SCOR WG126) brought together international scientists to focus on these issues and to identify future directions in marine virus research by defining important questions (EUR-OCEANS) and potential practical approaches (SCOR). The present commentary highlights open questions in marine viral ecology and illustrates how fusions between (meta)genomics and geochemistry may decipher the role of viruses in global-scale processes.

Anders F Opdal & Øyvind Fiksen: hvor bør Barentshavtorsken gyte?

Opdal A. F., F. B. Vikebø, and Ø. Fiksen. 2008. Relationships between spawning ground identity, latitude and early life thermal exposure in Northeast Arctic cod. J. Northw. Atl. Fish. Sci., 41: 13–22. doi:10.2960/J.v41.m621

Abstract The Northeast Arctic cod (*Gadus morhua*), is well known for extensive upstream migrations from its feeding grounds in the Barents Sea to various spawning banks along the Norwegian coast. Prior to the 1990s these banks were located on a wide latitudinal range from Finnmark (~71° N) to Møre (~63° N), or even to the south-western parts of Norway (~60° N), with the highest densities around Lofoten (~69° N). The migration is energetically costly, but may be profitable if offspring experience warmer water, higher growth rates and lower mortality. To investigate if such a temperature-benefit-hypothesis is plausible, we utilize a regional oceanographic model system (ROMS) and a particle tracking model to trace the drift of particles (virtual cod larvae) released at six important spawning grounds along a north-south gradient. We did this for two years with contrasting oceanographic conditions, and we assume the integrated ambient temperature of each particle determines growth potential during the northbound drift. In the model, particles released at the most southerly bank generally do experience significantly higher temperatures than particles released at more northern spawning grounds. This is caused by a combination of higher sea-temperatures and

higher retention above and around the southern spawning ground. However, particles released at the important spawning grounds in Vestfjorden are exposed to the lowest temperatures of all. Our results suggest that offspring temperature exposure is not simply a function of latitude, but that other factors such as retention, larval prey availability and potential energetic costs of parents may modify the profitability of the spawning migration.

Jarl Giske: fordeler å hente fra bibliometri

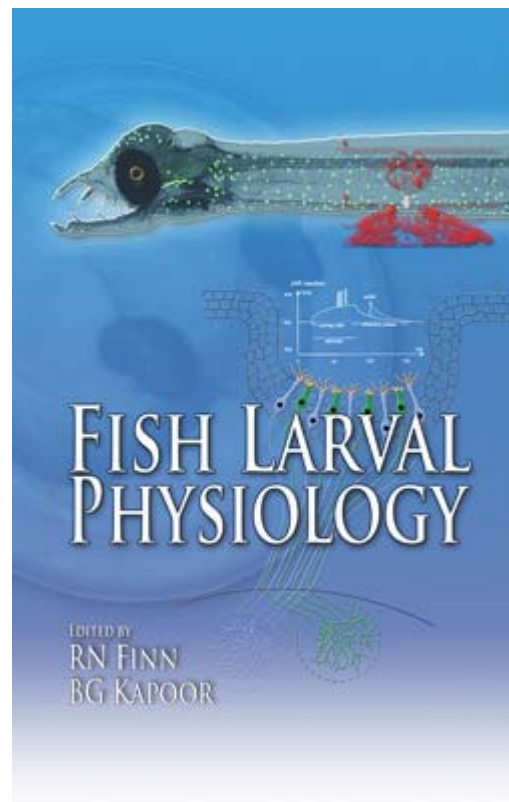
Giske J 2008. Benefitting from bibliometry. *Ethics in Science and Environmental Politics* 8: 79–81
ABSTRACT: Society has learned that there can be big pay-offs from science. Governments, private companies and funding agencies will therefore want to know whether their investments in research are well placed. As long as scientists ask for funding support, we must accept the right of these agencies to ask for proof of results. Within a department, the evaluation of performance may be one of several incentives for improving scientific quality and productivity. However, used alone, performance evaluation can lead to destructive competition and marginalization of potentially valuable staff members. Used in combination with research organisation and leadership, it may motivate many staff members. Results-based financing within a department should be used carefully. It should follow the setting of a clear research agenda, by the lowest-level leaders, and the organisation of the activity into groups. Only in groups with goals can the full potential of the staff in a department be mobilised to do more and better science.

Ny bok

Nigel Finn: fiskelarvfysiologi

Finn RN, BK Kapoor (eds) 2008. *Fish Larval Physiology*. Science Publishers, Enfield NH, USA

This book is intended as a resource for students and researchers interested in developmental biology and physiology and specifically addresses the larval stages of fish. Fish larvae (and fish embryos) are not small juveniles or adults. Rather they are transitional organisms that bridge the critical gap between the single-celled egg and sexually immature juvenile. Fish larvae represent the stage of the life cycle that is used for differentiation, feeding and distribution. Like the juveniles and adults, however, they face the same physical and chemical challenges imposed by their aquatic environment, yet lack many of the cells, tissues or organs present in the more advanced stages to deal with such adversities. Many fish larvae, particularly those of the marine forms of teleosts, are small, in fact tiny, necessitating the use of magnifying devices just to see them. A common size of a newly hatched marine teleost is four mm or less, the same size as a one month old human embryo. As a consequence traditional physiological investigation of fish larvae has tended to be of the “black box” whole organism nature. With the advancement of molecular tools, and miniaturisation of manipulation instruments, investigators can now peer deep inside the developing systems and explain how they work. The genomic revolution might be regarded as the cavalry in this regard, where physiologists can not only investigate the ontogeny of expression, but modulate the genes through insertional mutations, or regulate them via hybridisation techniques. When coupled with more classical methods, an entirely new level of understanding emerges.

Bok-kapitler

Ivar Rønnestad: fordøyelsesfysiologi hos fiskelarver

Rønnestad I, Morais S (2008) Digestion. In: Finn RN, BK Kapoor (eds) *Fish Larval Physiology*. Science Publishers, Enfield NH, USA, p 201-262

Excerpt: The major function of the digestive system is to supply dietary nutrients to the body tissues. The efficiency of this process is one of the key factors that determines the supply of substrates to the

rapidly growing larval tissues, particularly during the first critical stages when the larvae start exogenous feeding. The larval intestine appears very simple, in some species being a straight tube but, when given the proper feedstuff, it has a remarkable processing capacity and efficiency. This chapter will deal mainly with altricial teleosts. The digestive physiology of larval stages of these species has received much attention in recent years due to the large interest in mariculture of these species worldwide, combined with problems of survival and quality that are apparently related to the performance of the digestive system during ontogeny. Most of the knowledge accumulated regarding the larval digestive processes over the last decades has been related to lipid and fatty acids (FA), protein and amino acids (AA), while little is still known regarding their handling of carbohydrates. This chapter focuses mainly on the physiology of digestion and intestinal absorption but some basic points will be made on the functional development and gross anatomical differentiation of the digestive tract, including associated organs such as the liver, bile and exocrine pancreas, in order to better understand the larval digestive physiological processes.

Sigurd Stefansson og Lars Ebbesson: smoltifiseringsfysiologi

Stefansson SO, Björnsson BTh, Ebbesson LOE, McCormick SD (2008) Smoltification. In: Finn RN, BK Kapoor (eds) Fish Larval Physiology. Science Publishers, Enfield NH, USA, p 607-681

Excerpt: Smoltification consists of a number of independent, but co-ordinated developmental changes in the biochemistry, physiology, morphology and behaviour of the juvenile salmon. Alterations in lipid metabolism, osmoregulation, oxygen transport, buoyancy, growth, colour, shape, rheotaxis, and schooling behaviour can be understood as being preparatory to maximise the success of a life history strategy which involves downstream migration, ocean entry and subsequent long-distance feeding migrations in the marine environment. At the same time, many of these changes would be detrimental for continued life in freshwater, and it is thus not surprising that smoltification-related changes revert relatively quickly (desmoltification), if the fish are unable to enter the marine environment during the period of complete smoltification (the smolt 'window').